

Bryssel den 10 mars 2026
(OR. en)

7214/26

ENER 126
FISC 103
ECOFIN 325
COMPET 308
ENV 229

FÖLJENOT

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av
Martine DEPREZ, direktör

inkom den: 10 mars 2026

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

Komm. dok. nr: COM(2026) 115 final

Ärende: MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL
EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET
om paketet för alla invånares tillgång till energi

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 115 final.

Bilaga: COM(2026) 115 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 10.3.2026
COM(2026) 115 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

om paketet för alla invånares tillgång till energi

{SWD(2026) 115 final}

Paketet för alla invånares tillgång till energi – Överkomliga energipriser för alla

Alla i EU bör ha tillgång till ren energi till överkomliga priser i bekväma och motståndskraftiga bostäder. **Överkomliga energipriser** är en nödvändig förutsättning för trygg och rimlig livskvalitet, utan fattigdom, och de är centrala för att säkerställa rättvisa och inkludering, särskilt för grupper i utsatta situationer och för alla generationer. Om energipriserna är för höga blir hela ekonomin lidande – konsumtionen minskar och företagen tappar fart. Detta är vad paketet för alla invånares tillgång till energi syftar till att åtgärda.

Det säkraste sättet att åstadkomma överkomliga energipriser är att förlita sig på **ren energi som Europa kan producera på egen hand**. Därför måste människor i EU ges möjlighet att ställa om från gas till renare elbaserade alternativ. **Elektrifiering** kommer över tid att ge lägre och stabilare priser och samtidigt öka EU:s oberoende, hållbarhet och konkurrenskraft. På detta område kan medlemsstaterna spela en roll genom att skapa incitament som är inriktade på rätt saker – exempelvis att göra användningen av el mer attraktiv genom skatteincitament och lägre avgifter.

Flexibilitet gör så att hushåll med smarta mätare kan använda energi när det finns gott om el och den är billigare. Smart och dubbelriktad laddning av elfordon kan underlätta denna flexibilitet ytterligare. För att detta ska fungera behöver medborgarna tillgång till tillförlitlig information och rådgivning som är anpassad till olika behov (däribland funktionsnedsättningar), teknik till överkomliga priser och tjänster som belönar användare som flyttar sin elförbrukning från perioder med hög belastning till billigare perioder – grupper som riskerar digital utestängning bör särskilt uppmärksammas. En nyligen genomförd Eurobarometerundersökning¹ visar att EU:s energikonsumenter vill ha ett starkare **skydd** för utsatta konsumenter och konsumenter som lever i energifattigdom samt **tydligare och mer transparenta elräkningar**.

Medborgare – till exempel jordbrukare, landsbygdsbefolkning, småföretagare eller förskolor – bör kunna gå samman och producera och **dela** sin egenproducerade energi. Detta minskar trycket på de lokala energinäten och förhindrar onödiga investeringar i energiinfrastruktur. De finansiella och tekniska kraven för bildande av **energigemenskaper** bör vara tydliga och enkla. Att ge konsumenterna egna möjligheter gynnar också europeiska tillverkare av **ren teknik** och elleverantörer, eftersom ökad efterfrågan på innovativa produkter (till exempel värmepumpar) och tjänster (såsom social leasing, värme som en tjänst) kommer att ge investerings säkerhet och bidra till att skapa tillväxt på dessa arbetsmarknader. Dessa innovativa tekniska lösningar kommer också att förbättra kopplingen mellan energi och vatten, särskilt under torka och värmeböljor, och därigenom bidra till att sänka energikostnaderna².

Paketet för alla invånares tillgång till energi syftar även till att ta itu med **energifattigdom** – en allvarlig situation som för närvarande drabbar alltför många medborgare i EU och som i oproportionerligt hög grad drabbar grupper i utsatta situationer och grupper på landsbygden eller i avlägsna områden, de yttersta randområdena och på öar. År 2024 kunde närmare 10 % av EU-medborgarna inte värma upp sina hem tillräckligt på vintern, och många står inför ett ökat behov av kylning på sommaren. För att minska energifattigdomen och få ner boendekostnaderna är det nödvändigt att förbättra byggnaders energiprestanda och övergå till billigare elvärmning och elkyllning eller till fjärrsystem som bygger på förnybar energi.

Det finns redan stark EU-lagstiftning för allt detta, men **genomförandet** av den är fortfarande ojämn. Det är av avgörande betydelse att säkerställa en effektiv tillämpning av EU-lagstiftningen för att se till att medborgarna kan dra full nytta av sina rättigheter. **De lokala**

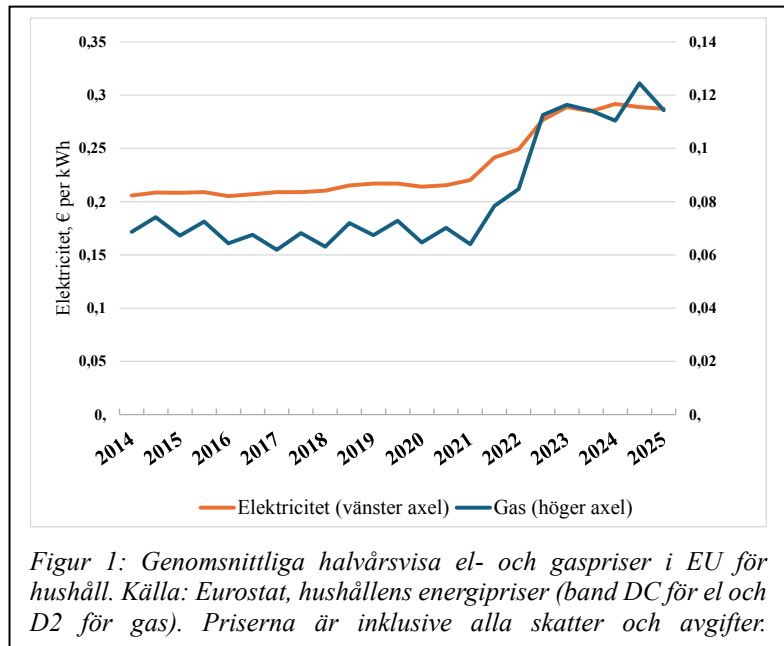
¹ [Flash Eurobarometer 566](#) *Consumer behaviour in the energy transition*, december 2025.

² Europeisk strategi för vattenresiliens, COM(2025) 280 final.

myndigheterna är mycket viktiga när det gäller att stödja medborgarna i energiomställningen genom administrativ, teknisk och ekonomisk rådgivning, särskilt när det gäller att hantera energifattigdom och nå ut till grupper med särskilda behov. I syfte att trappa upp de gemensamma insatserna på alla förvaltningsnivåer och leverera resultat för EU-medborgarna innehåller detta meddelande, som kompletterar andra kommissionsinitiativ³ om överkomliga energipriser, konkreta åtgärder för att i) sänka energikostnaderna för hushållen, ii) skydda konsumenterna och ge dem egna möjligheter, iii) bekämpa energifattigdom och iv) genomföra befintlig EU-lagstiftning på ett effektivt sätt.

PELARE I: SÄNKA ENERGIKOSTNADERNA FÖR HUSHÅLLEN

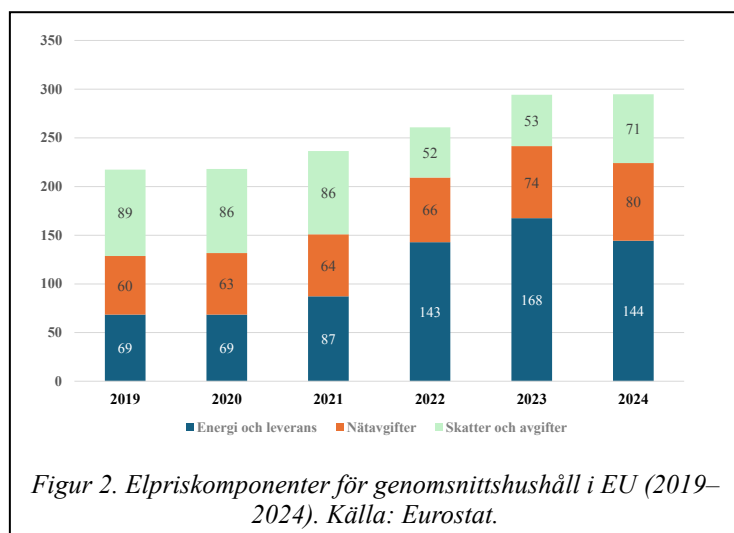
Höga energipriser skadar EU:s ekonomi och dess medborgare. Elpriserna för hushåll steg kraftigt under krisen och ligger i dag kvar på en hög nivå, och detta drabbar grupper i utsatta situationer på ett oproportionerligt sätt. Konsumentpriserna på el för hushållen i EU ligger 36 % över genomsnittet för 2014–2020, och konsumentpriserna på gas är 68 % högre än genomsnittet under samma period. Som jämförelse var inflationen under samma period 26 %, vilket innebär att priserna har ökat med 10 % när de justerats för inflation.

Medborgarnas energikostnader påverkas av **nätavgifter, nationella skatter och avgifter, grossistpriset på energi** och nivån på den enskilda **förbrukningen**. De nationella energiskatterna och beräkningen av nätavgifter är främst medlemsstaternas och deras tillsynsmyndigheters ansvar, vilket ger dem verktyg för att sänka energikostnaderna. Kommissionen föreslår därför fyra konkreta åtgärder i detta avseende.

Åtgärd 1: Sänka skatter och avgifter på hushållsel till EU:s miniminivå

³ Dessa är [given för en ren industri](#), [handlingsplanen för överkomliga energipriser](#), [EU-planen för bostäder till överkomlig kostnad](#), [det europeiska kraftnätspaketet](#), [EU:s agenda för städer](#) samt den kommande strategin för elektrifiering, EU-strategin för uppvärmning och kylning samt den strategiska färdplanen för digitalisering inom energisektorn.

Elskatter och elavgifter står i genomsnitt för 25 % av priset för hushållen och 15 % av priset för företag. Medlemsstaterna kan sänka nationella energiskatter och energiavgifter, däribland kompletterande skatter eller avgifter utan koppling till energi (t.ex. public service-avgifter som läggs till på elräkningarna⁴). Genom att ta bort orelaterade kostnader får alla människor lägre elräkningar, särskilt utsatta hushåll.

Vissa medlemsstater⁵ sänkte, eller håller på att sänka, skattesatsen för energiintensiva industrier. Skattesänkningar visade sig också vara effektiva för att tillfälligt hålla nere energikostnaderna under energikrisen, särskilt när konsumentpriset på el var betydligt högre än på gas. Enligt energiskattedirektivet och momsdirektivet har medlemsstaterna flexibilitet att sänka de lägsta punktskattesatserna och mervärdesskatten på elpriser. Detta skulle ge en omedelbar effekt på elpriserna och även bidra till en snabbare elektrifiering av slutanvändningen.

Mål	Sänka energikostnaderna för konsumenter och stödja elektrifiering
Resultat	Medborgarnas energikostnader skulle kunna sänkas med 14 % eller med i genomsnitt 200 euro per år .
Hur	Medlemsstaterna bidrar till att sänka hushållens elkostnader genom att se över skatter och fullt ut utnyttja flexibiliteten i EU-lagstiftningen och överväga helt eller delvis riktade sänkningar av punktskatter på el, exempelvis för energifattiga och utsatta hushåll.

Åtgärd 2: Sänka nätkostnaderna för lokala konsumenter

Konsumenterna betalar **nätavgifter** för att täcka kostnaderna för energileveransen till sina hem. Dessa utgör **mellan en fjärdedel och en tredjedel av elpriserna** och är avgörande när det gäller överkomliga energipriser. EU-lagstiftningen skyddar konsumenterna genom att kräva att nätoperatörerna endast överför kostnader som är kostnadsbaserade och transparenta, tar hänsyn till behovet av nätsäkerhet och nätflexibilitet samt återspeglar de faktiska kostnaderna⁶. Avgifterna, och de kostnader som är förknippade med dem, måste godkännas av oberoende nationella tillsynsmyndigheter.

Energigemenskaper som producerar energi för egen förbrukning eller delar energi med grannar kan bidra till att minska användningen av lokala nät och bidra till att undvika investeringar i

⁴ Grekland, Italien och Portugal lägger till public service-avgifter på elräkningarna.

⁵ Tyskland, Frankrike.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (omarbetning).

ytterligare infrastruktur. Flexibilitetsbelöningar i nätavgifterna, som sänker energikostnaderna för energigemenskaper och medborgare som delar sin energi, skulle ge incitament till lokal produktion och förbrukning av energi och ge fördelar för alla nätanvändare.

År 2025 offentliggjorde kommissionen en **vägledning om nätavgifter**⁷ för att hjälpa nationella tillsynsmyndigheter att hålla nätavgifterna nere och därmed sänka kostnaderna för konsumenterna. Ett snabbt genomförande av denna vägledning kommer att bidra till att sänka nätavgifterna för alla konsumenter. Kommissionen uppmanar tillsynsmyndigheterna att vara strikta vid bedömningen av kostnader/intäkter och att ta full hänsyn till den potentiella flexibiliteten och efterfrågefleksibiliteten i syfte att ersätta dyra infrastrukturinvesteringar. Kommissionen kommer att följa upp vägledningen om nätavgifter genom att samarbeta med de nationella tillsynsmyndigheterna för att påskynda energiomställningen, inbegripet genom att belöna de positiva effekterna av energigemenskaper och energidelning.

Mål	Lägre nätavgifter för konsumenterna
Resultat	Flexibel förbrukning och flexibel lokal elproduktion och elförbrukning som bidrar till ett minskat behov av investeringar i nätet och mer effektiv drift .
Hur	De nationella tillsynsmyndigheterna uppmanas att överväga riktade incitament i nätavgifterna för flexibel lokal förbrukning som skulle minska de totala nätkostnaderna, t.ex. energigemenskaper och medborgare som delar sin energi, och att bedöma flexibilitetspotentialen , i synnerhet för energigemenskaper och energidelning, vid utformningen av nätavgifter. Kommissionen kommer att ha ett nära samarbete med Acer och nationella tillsynsmyndigheter för ett snabbt genomförande av kommissionens vägledning om utformningen av nätavgifter .

Åtgärd 3: Främja användningen av ren och energieffektiv teknik

År 2023 använde hushållen i EU energi främst för **uppvärmning av bostäder** (62,5 % av den slutliga energianvändningen i bostadssektorn) följt av **vattenuppvärmning** (15,1 %)⁸. **Energietiketterna** pekar redan på den besparingspotential som finns och ger konsumenterna användbar vägledning, till exempel vid beslut om köp av hushållsapparater⁹. **Energistyrningssystem för hushåll och moderna energismarta apparater** har kapacitet att ge lägre energiräkningar. Övergången till elektrisk mobilitet skapar ytterligare möjligheter att minska energikostnaderna genom smart och dubbelriktad laddning av elfordon, vilket gör det möjligt för hushållen att optimera elanvändningen. De uppfattas dock ofta som alltför dyra, främst på grund av de höga förskottsbetalningarna. För att lösa detta problem har vissa medlemsstater infört **innovativa finansieringsmodeller**, däribland social leasing¹⁰. Företag på vissa marknader erbjuder kunderna rena uppvärmningssystem (inklusive underhåll) genom att ge konsumenterna möjlighet att betala kostnaderna genom flexibla månatliga delbetalningar¹¹. System som inte innebär bidrag håller på att utvecklas, men har i de flesta fall ännu inte införts i någon större utsträckning.

⁷ [Notice on Guidelines on future proof network charges for reduced system costs](#), C(2025) 4010 final.

⁸ Eurostat, [Energy consumption in households](#), juni 2025.

⁹ [Europeans attitudes towards energy policies – september 2024 – Eurobarometerundersökning](#). Mer än tre fjärdedelar av de svarande hade tagit hjälp av energietiketten under de senaste fem åren.

¹⁰ Frankrike har exempelvis lanserat en andra omgång av systemet med social leasing för elfordon. I Lettland ger ett statligt företag tillgång till finansiella resurser för företag och hushåll genom lån, garantier och investeringar i riskkapitalfonder.

¹¹ God praxis enligt bilagan till kommissionens rekommendation om frigörande av investeringar i energieffektivitet, COM(2026) 1526, rekommendation.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna och företagen att använda en strategi **som inte bara innebär bidrag** och att utveckla **innovativa energitjänster och finansieringslösningar** – exempelvis system som kombinerar social leasing med möjligheten att täcka inledande kapitalkostnader, som erbjuder värme som en tjänst¹², eller flexibla avgifter för värmepumpar och underhållskostnader. Detta kommer att ge EU-medborgarna bättre tillgång till ren och energi- och vattneffektiv teknik, förbättra livskvaliteten genom t.ex. minskade föroreningar, bättre inomhuskomfort och hälsa samt lägre energikostnader. Väl utformade system som **kombinerar offentlig och privat finansiering** och prioriterar människor i energifattigdom och andra grupper i utsatta situationer kommer att ha en positiv effekt på låg- och medelinkomsthushåll, vars energikostnader kan utgöra en oproportionerlig andel av den totala hushållsinkomsten. På samma sätt bör investeringar stödjas för att införa rena eller energieffektiva lösningar i situationer utan anslutning till nätet. Genom den kommande strategin för investeringar i ren energi¹³ vill kommissionen frigöra privata investeringar i energieffektivitet.

Mål	Ökad tillgång till ren, effektiv teknik med innovativa lösningar
Resultat	Förbättring av byggnaders energiprestanda, lägre energikostnader.
Hur	Kommissionen kommer att samarbeta med medlemsstaterna och berörda parter, inom ramen för den europiska koalitionen för finansiering av energieffektivitet , när det gäller utformning av praktiska och innovativa modeller för energitjänster och finansieringslösningar och även strategier som inte innebär bidrag, inbegripet utbyte av bästa praxis för att nå utsatta hushåll, ökad användning av energiledningssystem för bostäder och byggnader och energismarta apparater samt förbättring av hushållens tillgång till elektrifierade, flexibla och effektiva energitjänster och energitekniker (fjärde kvartalet 2026).

Åtgärd 4: Ge konsumenterna möjlighet att få det billigaste erbjudandet och att snabbt kunna byta leverantör

EU-lagstiftningen ger medborgarna **rätt att byta** till alternativa energileverantörer¹⁴; medborgarna förlorar emellertid uppskattningsvis i genomsnitt **152 euro per år** genom att inte göra det¹⁵. En orsak är bristen på transparens; alla befintliga jämförelseverktyg kanske inte är tillräckliga i detta avseende, och även om förmedlande plattformar kan underlätta byte är deras affärsmodeller inte alltid tydliga, vilket kan försvåra transparensen och möjligheten att utkräva ansvar.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att se till att energileverantörerna minst en gång per år ger sina kunder **”råd om de förmånligaste prisvillkoren”** med utgångspunkt i deras specifika energianvändning, och inför ett **”system för tidig varning”** om det finns risk för att en kunds energiförbrukning kraftigt kommer att överstiga den nivå som antogs när avtalet ingicks och närhelst det kommer ett billigare erbjudande¹⁶. Sådana tjänster, som återspeglar dem som tillhandahålls i andra sektorer¹⁷, skulle göra det möjligt för konsumenterna att reagera

¹² En affärsmodell som låter kunderna betala för den värme de använder snarare än för infrastrukturen eller bränslet.

¹³ COM(2026) 116, Strategi för investeringar i ren energi.

¹⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (omarbetning), artiklarna 4 och 12.

¹⁵ [ACER 2021 Annual Report on the Results of Monitoring the Internal Electricity and Natural Gas Markets](#).

¹⁶ Se även åtgärd 7.

¹⁷ När det gäller telekommunikation bör leverantörerna minst en gång om året ge kunderna råd om de förmånligaste prisvillkoren, vilket skulle kunna uppmuntra dem att ändra sina avtalsalternativ.

snabbt och byta avtal (t.ex. från ett flexibelt till ett fast), vilket skulle ha en positiv inverkan på deras räkningar.

Medborgarna bör ha tillgång till **tydlig information** om sina avtal, och en kortfattad sammanfattning bör lämnas i god tid innan ett avtal ingås eller förlängs. För att säkerställa att utsatta konsumenter, däribland konsumenter som saknar digitala verktyg eller färdigheter, effektivt kan utöva sina rättigheter bör leverantörerna tillhandahålla denna sammanfattning kostnadsfritt i tillgängliga format och via flera kanaler. Kommissionen kommer att ge vägledning om viktiga avtalsvillkor och uppmana leverantörerna att tillhandahålla en **standardiserad sammanfattning**.

Det finns också onödiga **tekniska hinder** för leverantörsbyten. För att åtgärda dessa kommer kommissionen att fastställa tekniska regler för leverantörer som ska säkerställa att inre avdelningar överallt i EU kan genomföra leverantörsbyten inom 24 timmar. Dessutom är det av avgörande vikt att **smarta mätare införs fullt ut** i medlemsstaterna – för att kunna utöva sina rättigheter, eller dra nytta av flexibilitetstjänster (se åtgärd 6), måste medborgarna ha en tydlig överblick över den energi de förbrukar.

Mål	Förbättrad transparens hos och jämförbarhet mellan erbjudanden om energiförsörjning och möjliggörande av tekniskt leverantörsbyte inom 24 timmar.
Resultat	Genom att byta leverantör uppskattas besparingarna kunna uppgå till 152 euro per år .
Hur	Kommissionen kommer att anta tekniska regler för leverantörsbyte (första kvartalet 2026), anta en rekommendation om sammanfattningen av de viktigaste villkoren i energiavtal (första kvartalet 2026) och överväga en rekommendation om standardiserade mallar för energiräkningar (2027).

PELARE II: BÄTTRE SKYDD OCH EGNA MÖJLIGHETER FÖR KONSUMENTER

Åtgärd 5: Främja egenproduktion av energi och energidelning bland medborgarna

Medborgare kan besluta att gå samman och bilda en **energigemenskap** för att förvalta gemensamma investeringar och producera och förbruka förnybar energi, till exempel med hjälp av solpaneler, vindkraftverk och fjärrvärmesystem. Detta är en rättighet som garanteras i unionsrätten.¹⁸ Även om mer än 8 000 energigemenskaper för närvarande är aktiva i Europa¹⁹ är den **outnyttjade potentialen** enorm, särskilt i landsbygdsområden, till exempel genom produktion av förnybar energi, inklusive biogas och biometan, och lokal avfallshantering. Kollektiva fördelar kan också uppnås genom att **dela energi**. Detta gör det möjligt för en större grupp människor, exempelvis hyresgäster, låginkomsthushåll och personer utan lämpligt utrymme, att dra direkt nytta av egenproducerad förnybar energi. Egenproduktion och energidelning innebär ökad självständighet och stabil tillgång till överkomliga och mer stabila priser, och gör energisystemet mer effektivt.

Över 16 miljoner hushåll och 630 000 små och medelstora företag skulle kunna producera sin egen förnybara energi 2030.²⁰ Det finns potential att öka den installerade kapaciteten för förnybar energi i grupper av hushåll **med upp till tio gånger**.²¹ Enskilda hushåll som

¹⁸ Artikel 16 i direktiv (EU) 2019/944 och artikel 22 i direktiv (EU) 2018/2001.

¹⁹ Uppskattning som baseras på en vid tolkning av begreppet, som inte är begränsad till enbart EU:s definitioner.

²⁰ Entec-studie om potentialen hos medborgarenergi (kommande).

²¹ Gemenskapsenergi skulle kunna bidra med upp till 90 GW, vilket motsvarar 8 % av den totala produktionen av förnybar el i EU fram till 2030. Se Entec-studien om potentialen hos medborgarenergi (kommande).

producerar och förbrukar sin egen solenergi kan spara 260–550 euro per år. För grupper av hushåll med en blandning av vind- och solenergi skulle besparingarna kunna uppgå till 440–930 euro per år²².

För att uppnå denna potential måste energigemenskaper få möjligheter att dela el utan att behöva betala alltför höga leverantörsavgifter, sälja överskottsenergi och utnyttja sin potential att balansera hög eller låg efterfrågan på marknaden. De administrativa kraven måste reduceras till ett minimum. Riktad stöd bör tillhandahållas för att säkerställa tillgänglighet för energifattiga och utsatta hushåll. Kommissionen kommer att utfärda en **handlingsplan för energigemenskaper** för att stödja medlemsstaterna i denna strävan.

Mål	Utnyttja energigemenskapernas potential att öka sin installerade kapacitet för förnybar energi i EU med upp till tio gånger fram till 2030, vilket möjliggör produktion av förnybar energi för 25–30 miljoner hushåll.
Resultat	Potentiella besparingar på 260–550 euro per år för enskilda hushåll och potentiella ekonomiska fördelar på 440–930 euro per år för gemenskaper.
Hur	Kommissionen kommer att ge medlemsstaterna vägledning om hur de kan frigöra potentialen hos energisamhällena och egenförbrukningen av energi , inbegripet utbyte av god praxis, på grundval av en bedömning av potentiella och befintliga hinder (första kvartalet 2026), anta en genomförandeförordning om datainteroperabilitet i syfte att säkerställa att energidelning är lätt att använda och helt automatiserad för konsumenterna (2027) och utfärda en serie praktiska steg-för-steg-vägledningar om hur man inrättar och förvaltar gemenskapsenergiprojekt för hushåll och andra berörda parter, däribland små och medelstora företag, jordbrukare och offentliga myndigheter (2026–2027).

Åtgärd 6: Främja flexibilitet genom konsumentavtal

Konsumenter med flexibla konsumentavtal kan göra betydande besparingar. I vissa fall kan elräkningarna **sänkas med upp till 40 %** när uppvärmningsbehovet flyttas till tidpunkter med låga elpriser²³. Detta är en av anledningarna till att efterfrågefleksibilitet bör främjas aktivt i hela EU. Bland fördelarna finns minskad elproduktion och lägre nätkostnader samt ett minskat behov av åtgärder för kapacitetsstöd, med potentiella årliga besparingar på uppskattningsvis **2,7 miljarder euro fram till 2030**²⁴.

För att förverkliga dessa fördelar måste man se till att **flexibla konsumentavtal finns allmänt tillgängliga**, att konsumenterna har **tillgång till transparent prissättning och tillförlitlig information** samt **riktad rådgivning** om hur de väljer det leveransavtal som bäst passar deras behov, och att de nödvändiga **tekniska verktygen** finns. **System med smarta mätare** har en avgörande betydelse – de tillhandahåller de uppgifter som krävs för att flexibiliteten ska fungera. En effektiv tillgång till relevanta uppgifter främjar ökad automatisering ytterligare och förbättrar därmed konsumentupplevelsen, samtidigt som ett starkt dataskydd säkerställs.

Att främja flexibilitet innebär också att undanröja hinder för leverantörer av flexibilitetstjänster – företag som belönar sina kunder för att de flyttar sin elanvändning från perioder med hög belastning till billigare perioder, vilket minskar belastningen på de lokala näten. Kommissionen

²² Kostnadsbesparingarna beräknas med utgångspunkt i priserna på grossist- och konsumentmarknaderna 2020 och 2022. Om nätet används vid egenanvändning av el gäller alla nätavgifter och skatter.

²³ Med utgångspunkt i data från [Acers rapport från 2025 om marknadsövervakning](#) och kommissionens egna beräkningar.

²⁴ *Demand-side Flexibility: Quantification of benefits in the EU*. DNV för smartEn, september 2022.

kommer att ge vägledning som bidrar till att undanröja dessa hinder, till exempel negativa incitament eller olämpliga prissignaler.

Utänför EU förser Australiens *Solar Sharer Offer* hushållen med el kostnadsfritt under perioder med hög solenergiproduktion. Inom EU har leverantörer också tagit fram erbjudanden med kostnadsfri el. Medlemsstaterna kan vilja utforska liknande mekanismer som är anpassade till EU:s regelverk, som möjliggör direkta fördelar för medborgarna av omställningen till ren energi genom att sänka kostnaderna utan krav på initiala investeringar i solenergi på tak, som uppmuntrar flexibilitet på efterfrågesidan, anpassar förbrukningen till perioder med hög produktion av förnybar energi, förbättrar nätets effektivitet och stärker allmänhetens stöd för utfasning av fossila bränslen, genom att göra fördelarna med energiomställningen synliga och påtagliga.

Mål	Göra det möjligt för medborgarna att tryggt kunna dra nytta av flexibla konsumentavtal och smarta enheter som optimerar energianvändningen.
Resultat	Lägre kostnader för konsumenterna och systemkostnader, med potentiella besparingar på upp till 40 % ²⁵ .
Hur	Kommissionen kommer att ge vägledning för att främja ersättning för flexibilitet i konsumentavtal (första kvartalet 2026), förbättra tillgången till de uppgifter som krävs för flexibilitet genom en genomförandeförordning om krav och förfaranden för interoperabilitet (2027), och främja de relevanta projektens flexibilitets- och effektivitetspotential inom ramen för de nya partnerskapen för bättre bostäder (2026).

Åtgärd 7: Öka konsumenternas förtroende

Energikonsumenterna utsätts för **aggressiv telefonförsäljning** eller tycker ibland att det är svårt att navigera på energimarknaderna. Detta leder till **bristande förtroende** för marknaden och begränsar möjligheterna att dra nytta av billigare alternativ eller mer innovativa tjänster²⁶.

För att höja kvaliteten på energitjänster för kunder kommer kommissionen att samverka med konsumentorganisationer, energileverantörer och tillsynsmyndigheter för att utarbeta en **ny tjänstekod för energileverantörer** som ett första steg mot att motverka **otillbörliga marknadsföringsmetoder**. Koden kommer att ge energileverantörerna möjlighet att frivilligt åta sig att gå längre än de befintliga kraven för att tillhandahålla effektiv klagomålshantering och förhindra bortkoppling av utsatta konsumenter – exempelvis de som bor på landsbygden – genom längre förvarningsperioder, skraddarsydda avbetalningsplaner, minimiförsörjning, och att erbjuda system för ”rådgivning om de förmånligaste prisvillkoren” och ”tidig varning” (se åtgärd 4). Koden kommer att tjäna som **förtroendemärkning** genom vilken energileverantörerna signalerar till konsumenterna att de kan förvänta sig transparenta och rättvisa tjänster. Vissa medlemsstater tillämpar och verkställer redan en sådan kod med goda resultat²⁷. Det kommer även fortsättningsvis att vara upp till medlemsstaterna att besluta om och hur en sådan kod ska verkställas på nationell nivå.

²⁵ På grundval av uppgifter från Acers rapport från 2025 om marknadsövervakning (*Rewarding Flexibility: How retail contract choice can help unlock consumer flexibility*) och kommissionens egna beräkningar skulle elkonsumenterna kunna göra besparingar på upp till 40 % om de byter till ett avtal med dynamiska priser och aktivt styr sin förbrukning.

²⁶ I [Eurobarometern](#) flaggas för otillbörliga affärsmetoder som ett område där det finns förbättringsbehov. Av de tillfrågade skulle 82 % lita mer på en energileverantör om den åtog sig att följa en officiellt certifierad uppförandekod om konsumenträttigheter.

²⁷ Exempelvis Irland, Nederländerna och Frankrike.

AI och digitalisering kommer att medföra många fördelar, bland annat energibesparingar och sänkta energikostnader, men kommer även att medföra nya utmaningar. Kommissionen kommer därför att bedöma om de nuvarande reglerna är ändamålsenliga i detta avseende.

Förtroendet för marknaden blir lidande om energileverantörerna inte skyddar sig mot volatila priser. Om en energileverantör går i konkurs kan kunderna förlora eventuella förskottsbetalningar och tvingas ingå mindre förmånliga avtal. För att förhindra detta kommer kommissionen att ge de nationella tillsynsmyndigheterna vägledning om hur de kan se till att energileverantörerna utarbetar **lämpliga riskhanterings- och risksäkringsstrategier** för att bidra till att hålla konsumentmarknaden för el stabil och tillförlitlig.

Mål	Stärka förtroendet, bekämpa aggressiv och vilseledande telefonförsäljning/marknadsföring, skydda medborgarna från konsekvenserna av marknadsmisslyckanden.
Resultat	Ökat förtroende bland konsumenterna och högre tjänstekvalitet. Ökad öppenhet på marknaden som leder till konkurrensutsatt prissättning och effektivare tjänster.
Hur	Kommissionen kommer att skapa fördelar för konsumenterna genom att föreslå en lättbegriplig tjänstekod om konsumenträttigheter för energileverantörer, som frivilligt kan åta sig att tillämpa höga standarder för konsumentskydd som bygger på transparens, rättvisa, ömsesidigt förtroende och ansvarsskyldighet (fjärde kvartalet 2026), offentliggöra ny vägledning för att hjälpa nationella tillsynsmyndigheter att förhindra att leverantörer går i konkurs genom att förbättra riskhanteringen (första kvartalet 2026), och bedöma behovet av att anta ett nytt EU-lagstiftningsförslag om konsumenternas energirättigheter efter 2029 för att säkerställa konsumenternas rättigheter även i nya innovativa avtal och ta itu med aggressiv eller vilseledande telefonförsäljning/marknadsföring (2028).

PELARE III: ÅTGÄRDER MOT ENERGIFATTIGDOM OCH UTSATTHET

Rättvisa och jämlikhet står i centrum för energiomställningen. Skyddet av utsatta konsumenter och konsumenter som lever i energifattigdom är den **främsta prioriteringen** för människor i Europa, enligt den senaste Eurobarometerundersökningen.²⁸ Energifattigdom, alltför dyra boenden och begränsad tillgång till subventionerade bostäder kan leda till större risk för utsatthet. EU håller på att utarbeta den första EU-strategin för fattigdomsbekämpning för att hjälpa människor att få tillgång till grundläggande skydd och tjänster, ta itu med grundorsakerna till fattigdom och bidra till utrotning av fattigdom senast 2050. Genom att ge alla tillgång till energi som en samhällsviktig tjänst kommer utsattheten och fattigdomen i EU att minska.

Åtgärd 8: Gemensamma insatser för att minska energifattigdomen

År 2024 kunde omkring **42 miljoner människor i EU** (9,2 % av EU:s befolkning) inte värma upp sina hem tillräckligt²⁹. Detta är en allvarlig och oacceptabel situation för alltför många medborgare i EU, med oproportionerliga konsekvenser för familjer och befolkningsgrupper som riskerar att drabbas av fattigdom eller diskriminering.

EU:s rättsliga ram ålägger medlemsstaterna att ta itu med energifattigdom och skydda utsatta

²⁸ [Flash Eurobarometer 566](#) *Consumer behaviour in the energy transition*, december 2025.

²⁹ Eurostat, [Population unable to keep home adequately warm by poverty status](#), februari 2026.

konsumenter genom politiska åtgärder och konkreta insatser. Kommissionens bedömning³⁰ av de uppdaterade integrerade nationella energi- och klimatplanerna visar dock att dessa **bestämmelser genomförs på ett ojämnt sätt i EU**. Detta beror delvis på svårigheten att identifiera och nå ut till utsatta hushåll och människor som står inför energifattigdom och att **effektivt omsätta behoven i effektiva stödåtgärder** – eftersom energifattigdom och utsatthet är **mångfasetterat**. För att hjälpa medlemsstaterna att göra sina **nationella planer** mer ambitiösa och minska energifattigdomen kommer kommissionen att ge ytterligare vägledning och dela goda och reproducerbara metoder. Dessa kommer att inriktas på framgångsrika nationella och lokala strategier för att ta itu med energifattigdom och delade incitament³¹, samtidigt som man säkerställer att incitamenten för energibesparingar och energieffektivitet upprätthålls även för hushåll som får socialförmåner för att klara sina energiräkningar. I linje med direktiv (EU) 2024/1275 om byggnaders energiprestanda kommer kommissionen också att hjälpa medlemsstaterna att senast i slutet av 2026 utarbeta **sina nationella byggnadsrenoveringsplaner** för att identifiera de byggnader som har sämst prestanda, där de mest utsatta medborgarna bor, och utforma skräddarsydda strategier som hjälper dem att sänka sina energikostnader och bo bekvämare i sina hem, på vintern och på sommaren. Planerna syftar också till att integrera **tillgänglighet** för äldre och personer med funktionsnedsättning i samband med renoveringar.

Utöver projekt som rör energifattigdom inom ramen för den sociala klimatfonden³², de sammanhållningspolitiska fonderna³³ eller annat stöd som tillhandahålls på lokal nivå genom rådgivningscentrumet för energifattigdom kommer kommissionen att lansera **en ny inbjudan att lämna förslag inom ramen för Life-programmet**³⁴ för finansiering av projekt som stöder nationella, regionala och lokala myndigheter i kampen mot energifattigdom, med utgångspunkt i tio projekt som redan pågår. Detta kommer att ge ytterligare aktörer möjlighet att utforma och skala upp riktade åtgärder för att förse energifattiga hushåll med varaktiga lösningar för överkomliga energipriser och förbättrade levnadsvillkor. Kommissionen kommer vidare att ge vägledning om olika sätt att skydda utsatta hushåll och personer som lever i energifattigdom under **avvecklingen av naturgasnät**.

Mål	Hjälpa nationella och lokala myndigheter att vidta konkreta åtgärder för att minska antalet personer som lever i energifattigdom och skydda utsatta konsumenter i syfte att säkerställa en rättvis energiomställning.
Resultat	Mer konsekventa och riktade strategier för utsatta hushåll som lever i eller riskerar energifattigdom, snabbare, rättvisare och billigare tillgång till strukturella lösningar (t.ex. renoveringar), en progressiv och mätbar minskning av energifattigdomen och relaterade hälsoproblem och sociala problem i hela EU.
Hur	Kommissionen kommer att göra följande: <ul style="list-style-type: none"> ○ Uppdatera sin rekommendation om energifattigdom³⁵ i syfte att tillhandahålla ytterligare analyser och dela goda och reproducerbara

³⁰ [SWD\(2025\) 140 final](#).

³¹ Delade incitament uppstår när hyresvärdar saknar motivation att förbättra bostäderna eftersom hyresgästerna får de flesta fördelarna men inte själva kan göra förändringarna.

³² Mellan 2026 och 2032 kommer upp till 86,7 miljarder euro att tillhandahållas genom den sociala klimatfonden för att hjälpa utsatta människor och småföretag som drabbas hårdast av stigande energi- och transportkostnader.

³³ Förordningen om modernisering av sammanhållningspolitiken ger medlemsstaterna incitament att öka finansieringen för hållbara bostäder till överkomlig kostnad, med fokus på hushåll som drabbats av energifattigdom.

³⁴ [Flerårigt arbetsprogram för Life 2025–2027](#).

³⁵ [EUR-LEX 32023H2407](#).

	<p>metoder. Den kommer att inkludera metoder som framgångsrikt tar itu med energifattigdom och eliminerar delade incitament, använder digitala verktyg, förenklar de uppsökande kontakterna med utsatta medborgare, genomför sektorsövergripande åtgärder för att skydda medborgarna från värmeböljor, främjar innovativa finansieringsverktyg för energieffektivitetsåtgärder och visar hur energidelning och energigemenskaper effektivt kan minska energifattigdomen (fjärde kvartalet 2026).</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Fortsätta att tillhandahålla tekniskt bistånd och ytterligare vägledning till nationella, regionala och lokala myndigheter för att effektivt rikta in sig på utsatta medborgare genom politik och åtgärder (2026–2028). ○ Hjälpa nationella, regionala och lokala myndigheter att nå ut till medborgare som drabbats av energifattigdom med effektiva åtgärder genom att finansiera nya projekt inom ramen för Life-programmet som tar itu med energifattigdom. Det kommer att krävas anpassade kommunikations- och informationsåtgärder för att informera utsatta och energifattiga medborgare om möjligheter till kostnadseffektiv energibesparing (2026–2027).
--	---

Åtgärd 9: Skydda utsatta medborgare från bortkoppling

För många EU-medborgare, även de som redan lever i energifattigdom, är **oförmågan att kunna betala energiräkningarna** ytterligare ett akut problem. Risken för att fränkopplas från el- och gasförsörjningen påverkar allvarligt deras livskvalitet och hälsa, inbegripet den psykiska hälsan. 2024 var cirka **31 miljoner EU-medborgare sena med sina hushållsräkningar**³⁶.

Kommissionen kommer att samverka med medlemsstaterna, nationella tillsynsmyndigheter, energileverantörer, konsumentorganisationer och andra berörda parter för att inrätta system på nationell nivå som ska identifiera **tidiga varningssignaler** om att hushållen har svårt att betala sina energiräkningar. Syftet är att hjälpa energiföretagen att gå in och erbjuda stöd till sådana hushåll innan problemet förvärras. Dessutom kommer kommissionen att främja god praxis för förebyggande av och skydd mot bortkoppling, inbegripet **system för skuldhantering**.

Mål	Bättre skydd för utsatta och energifattiga medborgare som riskerar bortkoppling genom system för tidig varning och skuldhantering.
Resultat	Färre bortkopplingar, enhetligt skydd för utsatta konsumenter i hela EU, minskad utsatthet, förbättrad social rättvisa och hälsa samt ökat välbefinnande.
Hur	Kommissionen kommer att ta fram stödjande riktlinjer och anordna utbildningskurser för nationella och lokala myndigheter om utformning och genomförande av skydd mot bortkoppling samt främja bästa praxis genom riktade seminarier, evenemang och publikationer (andra och tredje kvartalet 2026), och kommer att informera om tillgängligt stöd genom särskilda kommunikationsåtgärder (under hela 2026).

PELARE IV: GENOMFÖRANDE AV BEFINTLIG EU-LAGSTIFTNING

³⁶ Eurostat, [Arrears on utility bills](#), februari 2026.

EU-medborgarna gynnas av ett starkt konsumentskydd tack vare EU-lagstiftningen, men **genomförandet är fortfarande ojämnt**. Utan ett kraftfullt genomförande i praktiken kommer avståndet mellan EU:s ambition och människors upplevelser att kvarstå. **De lokala myndigheterna** spelar en central roll när det gäller att stödja och samverka med medborgarna, men de är ofta inte tillräckligt involverade i utformningen av politiken och **saknar befogenheter och medel** för att vidta åtgärder för medborgarna.

Kommissionen kommer att samarbeta med medlemsstaterna och berörda parter för att underlätta genomförandet och tillämpningen av EU-lagstiftningen – särskilt genom att anta **riktlinjer och tekniska analyser** om energigemenskaper och egenförbrukning, inbegripet en handlingsplan för energigemenskaper, skydd av utsatta kunder och kunder som lever i energifattigdom mot bortkoppling och under utfasningen av gas, sammanfattningen av de viktigaste avtalsvillkoren, riskhantering för leverantörer, marknadsbaserade konsumentpriser, ersättning för flexibilitet i konsumentavtal, tekniska regler för leverantörsbyte.

Genomförandet kan naturligtvis inte ske utan att man tar hänsyn till **alla olika berörda parter**. För att uppnå alla de mål som anges i detta meddelande är det därför viktigt att ha en stark samverkan mellan och ett starkt **engagemang** hos kommissionen, medlemsstaterna och medborgarna själva samt med det civila samhället, tillsynsmyndigheter, industrin och den akademiska världen. Därför kommer kommissionen att **effektivisera** befintliga initiativ och öka synligheten för befintliga stödverktyg – exempelvis rådgivningscentrumet för alla invånares tillgång till energi (*Citizens Energy Advisory Hub*), rådgivningscentrumet för energifattigdom, borgmästaravtalet, initiativet för EU:s öar, initiativet för kolregioner i omställning och forumet för energibeteende (*Energy Behaviour Forum*) – och uppgradera det befintliga **medborgarenergiforumet** till en kontaktpunkt för utbyte av bästa praxis och uppföljning av framstegen med genomförandet. Kommissionen kommer också att utfärda riktlinjer för medlemsstaterna i syfte att ge städerna egna möjligheter och hjälpa dem att frigöra de lokala myndigheternas fulla potential när det gäller att genomföra omställningen till ren energi. **Kommissionen kommer, genom nationella konsumentorganisationer, att ägna särskild uppmärksamhet åt medborgardeltagande och se till att konsumenterna är informerade om sina rättigheter och de möjligheter som finns på EU:s energimarknad.**